

Zarządzenie nr 35
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
z dnia 27 czerwca 2019 r.

w sprawie wprowadzenia „Tymczasowych warunków technicznych na drewno iglaste kłodowane (WK) mierzone w stosach łączonych”

(znak: ZM.800.6.2019)

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach¹, w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe² (zwanego dalej Statutem) – w wykonaniu zadania Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, określonego m.in. w art. 33 ust. 3 pkt 1a³ ustawy o lasach, a także § 8 ust. 1 pkt 5⁴ ww. Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe –

zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam do stosowania w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych „Tymczasowe warunki techniczne na drewno iglaste kłodowane (WK), mierzone w stosach łączonych”, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Z dniem 1 lipca 2019 roku traci moc Zarządzenie nr 24 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia tymczasowych warunków technicznych na drewno iglaste kłodowane (WK) pozyskiwane na terenach pokłeskowych, mierzone w stosach łączonych (znak ZM.800.15.2018), z wyłączeniem realizacji umów sprzedaży drewna iglastego kłodowanego w stosach łączonych zawartych przed dniem 1 lipca 2019 r. oraz drewna pozyskanego do dnia 1 lipca 2019 r. .

¹ Art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2129, z późn. zm.) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”.

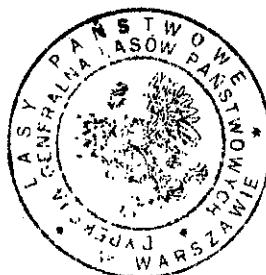
² Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe został nadany zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r.; w § 6 Statut stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę (o lasach) oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także innych przepisów prawnych, Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych.

³ Art. 33 ust. 3 pkt 1a ustawy o lasach stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych inicjuje, koordynuje oraz nadzoruje działalność dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz kierowników innych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych o zasięgu krajowym.

⁴ § 8 ust. 1 pkt 5 Statutu stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych ustala system sprzedaży przez Lasy Państwowe drewna i innych produktów i usług.

§ 3

1. W jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych wymienionych w *Decyzji nr 211/2017 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16 sierpnia 2017 roku w sprawie konkretyzacji i uszczegółowienia postępowania nadzwyczajnego w związku z wystąpieniem w dniu 11 i 12 sierpnia 2017 w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (dalej Lasy Państwowe lub LP) stanu siły wyższej o zasięgu ponadlokalnym (znak ZM.800.19.2017), wraz ze zmianami, zlokalizowanych na terenie Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku, Poznaniu, Szczecinku i Toruniu oraz w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych wymienionych w *Decyzji nr 147 dnia 27 lipca 2018 roku w sprawie w sprawie rozszerzenia stosowania Tymczasowych warunków technicznych na drewno iglaste kładowane (WK) pozyskiwane na terenach pokłeskowych, mierzone w stosach tączonych (znak ZM.800.21.2018)* zlokalizowanych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 1 lipca 2019 roku.*
2. W jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych nie wymienionych w § 3 pkt 1 zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od dnia wdrożenia niezbędnych modyfikacji w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych, nie później niż od 1 października 2019 roku.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

dr inż. Andrzej Konieczny

Tymczasowe warunki techniczne na drewno iglaste kładowanego (WK), mierzone w stosach łączonych

1. Wstęp

1.1. Przedmiot warunków technicznych

Przedmiotem warunków są wymagania jakościowo-wymiarowe, zasady pomiaru, obliczania miąższości i cechowania surowca drzewnego wyrabianego w postaci kłód i wyrzynków odbieranych w stosach łączonych.

1.2. Zakres stosowania warunków technicznych

Warunki techniczne stosuje się przy pozyskaniu i obrocie surowcem drzewnym iglastym wyrabianym w postaci kłód i wyrzynków odbieranych w stosach łączonych, w jego pomiarze, obliczaniu miąższości i cechowaniu.

1.3. Określenia

Metr przestrzenny m³(p) – jednostka pomocnicza do obliczania miąższości drewna mierzonego w stosach.

Uszkodzenia technologiczne – uszkodzenia drewna powstające przy pozyskaniu i zrywce drewna, które dzielą się na:

- czołowe – ubytki drewna (wyrwy) widoczne na czołach (mierzy się największy zasięg na czole w cm i odnosi się do średniej średnicy czoła);
- boczne – powstające przy pozyskaniu i zrywce drewna, widoczne na poboczniczy (odarcia kory nie są uszkodzeniem drewna).

Wady drewna – według *PN-79/D-01011 Wady drewna*.

Kłoda – część strzały o długości nominalnej od 2,7 m do 6,0 m i średnicy minimalnej mierzonej w górnym końcu bez kory od 14 cm. Pomiaru średnicy górnej dokonuje się przymiarem liniowym, po najmniejszej średnicy, z dokładnością do 1 mm a wynik pomiaru zaokrągla się do pełnych centymetrów w dół. Kłody wyrabia się z odstopniowaniem co 10 cm, długość nominalną ustala się z nabywcą drewna. Standardowe długości kłód to: 3,0; 4,0 i 5,0 m. Za zgodą stron postanowienia niniejszego zarządzenia stosuje się przy wyrobie wyrzynków w dł. od 2,4 m.

Terminy nieopisane w niniejszych warunkach technicznych – według *PN-93/D 02002 Surowiec drzewny. Podział, terminologia symbole* oraz *PN-D-95000:2002. Surowiec drzewny, obliczanie miąższości i cechowanie*.

1.4. Oznaczanie

Drewno wielkowymiarowe iglaste wyrabiane w postaci kłód, odbierane w stosach łączonych, bez sortowania na klasy grubości (klasy grubości łącznie), oznaczane jest jako WKX wraz z przyporządkowaniem do klasy jakości oraz zarejestrowaną długością nominalną kłód.

2. Pomiar

2.1. Postanowienia ogólne dotyczące przygotowania drewna do pomiaru

2.1.1. Okrzesywanie

Jakość okrzesywania – dobra, zgodnie z normą *PN-D-95000:2002*.

2.1.2. Przycięcie końców

Końce kłód powinny być przycięte prostopadle do ich podłużnej osi. Dopuszcza się odchylenie do 1/10 średnicy w miejscu przycięcia.

2.1.3. Przygotowanie do pomiaru w stosach łączonych

Drewno kładowane układa się w tzw. stosach łączonych. W stosach łączonych mierzy się kłody klas jakości C lub D o średnicy w górnym końcu bez kory (g.k.b.k.) do 32 cm włącznie i długości do 5,0 m. Dopuszcza się udział do 10% sztuk o średnicy w górnym końcu bez kory powyżej 32 cm. Dopuszcza się, za zgodą stron, pomiar w stosach łączonych drewna o długości powyżej 5 mb z uwzględnieniem obniżenia wymagań jakościowych. Drewno w stosach należy układać na przemian grubszymi końcami w taki sposób, aby poszczególne sztuki w stosie nie krzyżowały się, a stos był ścisły, zaś czoła stosu były w jednej płaszczyźnie. Stos powinien zawierać drewno jednego gatunku lub rodzaju, jednakowej długości i jednej klasy jakości. Zaleca się układać stosy szersze niż 4 m. W przypadku reklamacji jakościowych surowca kładowanego odebranego w stosach łączonych miąższość reklamowanego drewna oblicza się w sztukach pojedynczo na zasadach określonych w Zarządzeniu nr 74 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 września 2013 roku w sprawie zasad odbioru i obrotu drewna iglastego wyrabianego w kłodach w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych (znak: GM-900-7/2013). Za zgodą stron dopuszcza się pomiar zareklamowanego surowca kładowanego w stosach.

2.2. Pomiar kłód w stosach na gruncie

2.2.1. Elementy pomiaru

Elementami pomiaru są: długość l (nominalna), szerokość s oraz wysokość h . Pomiar długości, szerokości i wysokości przeprowadza się z dokładnością do 1 cm. Pomiar wykonuje się taśmą lub innym przyrządem pomiarowym.

Dopuszcza się pomiar drewna mierzonego w stosach z zastosowaniem specjalistycznych urządzeń elektronicznych wykorzystujących tzw. fotooptyczne metody pomiarowe, których zasada działania opiera się na obliczeniu pola powierzchni czoła stosu.

2.2.2. Pomiar długości stosu

Za długość stosu l przyjmuje się nominalną długość kłód. Obowiązuje nadmiar długości kłód nie mniejszy niż 5 cm i nie większy niż 10 cm.

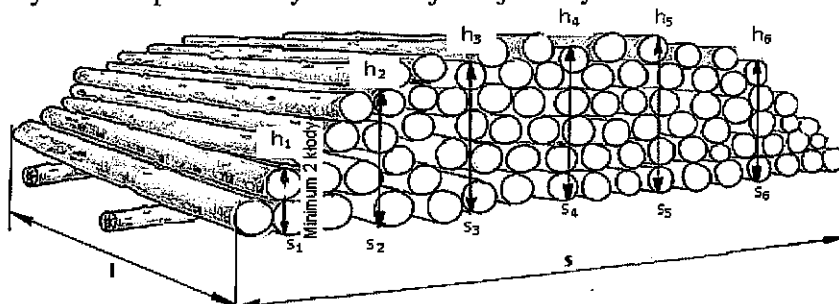
2.2.3. Pomiar szerokości stosu

Szerokość stosu mierzy się wzdłuż krawędzi dolnej, po obu stronach stosu, przyjmując średnią arytmetyczną tych pomiarów. Dopuszcza się wykonanie pomiaru szerokości z jednej strony stosu.

2.2.4. Pomiar wysokości stosu

Wysokość stosu, dla każdej ze stron, określa się jako średnią arytmetyczną przynajmniej czterech pomiarów. Miejsca pomiaru powinny być rozłożone równomiernie wzdłuż szerokości stosu i trwale oznaczone. Odległości między miejscami pomiaru wysokości nie mogą być większe niż 1 m w przypadku stosów o szerokości do 6 m oraz nie większe niż 2 m w przypadku stosów o szerokości powyżej 6 m. Przy szerokościach stosu większych niż 6 m wykonuje się pomiary wysokości z jednej strony na metrach parzystych, z drugiej strony na metrach nieparzystych. Pierwszą i ostatnią wysokością dla każdej ze stron stosu jest wysokość, która nie może być mniejsza niż suma średnic dwóch kłód. Pomiaru wysokości stosu dokonuje się od dolnej do górnej krawędzi stosu.

Dopuszcza się wykonanie pomiaru wysokości z jednej strony stosu.

l – długość stosu (długość nominalna kłód).

h – wysokość stosu.

s – szerokość stosu (s_1, s_2, \dots, s_n – miejsca pomiaru wysokości stosu; dla szerokości do 6 metrów – odległości nie większe niż 1 m oraz dla stosu o szerokości większej niż 6 m – nie większe niż 2 m).

3. Określanie miąższości

Jednostką miary miąższości jest metr sześcienny (m^3). Miąższość kłód określa się z dokładnością do drugiego znaku po przecinku.

3.1. Określanie miąższości kłód mierzonych w stosach na gruncie

Dla każdej ze stron stosu (czoła) oblicza się pole jego powierzchni, której elementami są średnia arytmetyczna wysokości h oraz szerokość stosu s . Średnia arytmetyczna pól powierzchni obu czoł pomnożona przez długość stosu l stanowi objętość stosu. Miąższość stosu kłód na gruncie oblicza się w metrach sześciennych, stosując do przeliczenia z objętości stosu na miąższość drewna (z $m^3(p)$ na m^3) odpowiednie współczynniki zamienne. Współczynniki zamienne dla kłód iglastych mierzonych w stosach przyjmuje się według tabeli 1.

W przypadku wykonywania pomiaru szerokości oraz wysokości z jednej strony stosu obliczania miąższości stosu dokonuje się na podstawie obliczonego pola powierzchni jednej strony stosu.

Dopuszcza się pomiar drewna mierzonego w stosach z zastosowaniem specjalistycznych urządzeń elektronicznych wykorzystujących tzw. fotooptyczne metody pomiarowe, których zasada działania opiera się na obliczeniu pola powierzchni czoła stosu.

Tabela 1. Współczynniki zamienne dla drewna kłodowanego mierzonego w stosach

Rodzaj drewna	Długość (m)	Współczynniki zamienne $m(p)$ w korze na m^3 bez kory dla klas grubości
Sosna, modrzew, dąglezja	2,4–2,6	0,62
	2,7–5,0*	0,61
Świerk, jodła	2,4–2,6	0,67
	2,7–5,0*	0,66

*Współczynniki stosuje się dla drewna wyrabianego od 5 do 6 m za zgodą stron.

4. Cechowanie kłód mierzonych w stosach łączonych na gruncie

Na czole jednej z kłód umieszcza się:

- znak graficzny Lasów Państwowych,
- płytkę w kolorze czerwonym zawierającą oznaczenie cyfrowe numeru stosu oraz 6-cyfrowy numer jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych.

5. Wymagania

5.1. Jakość kłód

Każdą kłodę w całości należy zaliczyć do jednej z klas jakości według tabeli 2.

5.2. Kontrola jakości

Kontrolę przeprowadza się przez oględziny zewnętrzne.

Kontroli jakości dokonuje się na podstawie normy *PN-D-02006 Odbiorcza kontrola jakości według metody alternatywnej*; po stwierdzeniu wadliwości sztuk, w przypadku reklamacji jakościowych surowca kłodowanego odebranego w stosach miąższość reklamowanego drewna oblicza się w sztukach pojedynczo lub za zgodą stron w stosach.

Tabela 2.
Warunki techniczne dla drewna iglastego kładowanego w stosach łączonych

Cecha jakościowa		Warunki techniczne dla kłód	
		C	D
Długość standardowa (m)		3,0; 4,0; 5,0	
Minimalna średnica górną bez kory (cm)		14	
Sęki otwarte (cm)		dopuszczalne	
Sęki zarośnięte (guzy)		dopuszczalne	
Krzywizna		dopuszczalna jednostronna do: w drewnie sosnowym, modrzewiowym, daglezjowym – 4 cm/m, krzywizna wielostronna – dopuszczalna do 2 cm/m; w drewnie świerkowym i jodłowym – 5 cm/m	
Pęknięcia	czołowo-boczne głębokie i przechodzące	2 cm/m	dopuszczalne
	Chodniki owadzie płytkie i głębokie	niedopuszczalne	dopuszczalne
Zgnilizna	wewnętrzna	niedopuszczalna	w drewnie sosnowym, modrzewiowym i daglezjowym dopuszczalna do 1/3 średnicy czoła; w drewnie świerkowym i jodłowym do 1/5 średnicy czoła
	zewnątrzna	niedopuszczalna	dopuszczalna
Spała żywiczarska		niedopuszczalna	dopuszczalna
Wielordzenność		dopuszczalna	
Obecność ciał obcych		niedopuszczalna	dopuszczalna
Zabarwienia	sinizna	dopuszczalna na przekrojach do 1/2 powierzchni bieli	dopuszczalna
	brunatnica	niedopuszczalna	dopuszczalna
Uszkodzenia technologiczne wynikające z pozyskania drewna	czołowe	dopuszczalne na jednym z czoł do 1/5 średnicy czoła	dopuszczalne na jednym z czoł do 1/3 średnicy czoła
	boczne	dopuszczalne o głębokości do 2 cm	dopuszczalne

Drewno klasy D – wyrób kłód odbywa się za zgodą nabywcy.
Wad niewymienionych w tabeli nie bierze się pod uwagę.